

Plyn potečie cez Ukrajinu. Nord Stream 2 sa zdrží

- CZ24 News | 23. prosince 2019

RUSKO: Novoročná plynová kríza spred desiatich rokov sa v Európe nezopakuje. Moskva a Kyjev sa pár dní pred vypršaním platnosti starého kontraktu dohodli na pokračovaní tranzitu ruského plynu do Európy cez Ukrajinu. Hrozba, že Rusko uzavrie kohútiky s plynom, čo by skomplikovalo aj zásobovanie Slovenska a pripravilo ho o tranzitné poplatky, pominula zrejme nie náhodou v deň, keď Biely dom uvalil sankcie na firmy podieľajúce sa na výstavbe plynovodu Nord Stream 2.

Nord Stream 2 má privádzať plyn z Ruska do Nemecka cez Baltické more, a vyhnúť sa tak Ukrajine. Hoci jeho dokončeniu americké sankcie zjavne nezabránia, výstavba sa zrejme výrazne spomalí. Naznačuje to aj reakcia švajčiarsko-holandskej spoločnosti Allseas, ktorej plavidlá koncom minulého týždňa prestali klásť v Baltickom mori potrubie.

Doteraz je hotových 2100 kilometrov plynovodu Nord Stream 2. Zvyšných 300 kilometrov malo byť dokončených v prvej polovici budúceho roku. Aj preto sa ruský Gazprom pôvodne usiloval uzavrieť s Kyjevom iba krátkodobú dohodu. Napokon ale podpísali protokol o päťročnom pokračovaní tranzitu aj s klauzulou o možnom predĺžení na ďalších desať rokov.

Gazprom tiež pristúpil na to, že zaplatí Ukrajine 2,9 miliardy dolárov, ktoré prehral v štokholmskej arbitráži, Kyjev sa na revanš vzdal ďalších pohľadávok voči ruskému plynárskemu gigantu.

Tranzitné objemy majú postupne klesať. Na základe novej dohody by mala Ukrajina na budúci rok prepraviť do Európy 65 miliárd metrov kubických ruského plynu (doteraz prepravovala 90 miliárd ročne). V období 2021 až 2024 klesne ročný tranzit na 40 miliárd metrov kubických.

Kyjevský analytik Serhij Diačenko tvrdí, že 40 miliárd metrov kubických je pre ukrajinský plynovodný systém technologickým minimom. Predpokladá však, že objemy môžu byť väčšie. "Tranzit môže narásť, keďže USA zablokovali výstavbu plynovodu Nord Stream 2 do Nemecka a Rusko bude nútené dopravovať plyn cez ukrajinské územie," povedal Diačenko pre Deutsche Welle. "Želanie Ruska pripraviť Ukrajinu o tranzitný status nepominulo. Ale dosiahnuť to v najbližších piatich rokoch sa mu nepodarilo, čo možno považovať za víťazstvo," dodal.

Šéf Bieleho domu Donald Trump koncom minulého týždňa podpísal zákon umožňujúci uvaliť sankcie na podniky spojené s výstavbou Nord Stream 2. Sankcie, ktoré podľa pozorovateľov projekt v hodnote 8 miliárd eur zdržia, sú namierené proti prevádzkovateľom plavidiel kladúcich potrubie na dno Baltického mora. Firma Allseas oznámila, že pre americký zákon tieto práce pozastavuje.

Berlín americké sankcie ostro odsúdil. "Sú vážnym zasahovaním do vnútorných záležitostí Nemecka a Európy a ich suverenity," vyhlásil pre televíziu ARD nemecký minister financií Olaf Scholz. "Teraz je vecou firiem, ktoré sa na výstavbe plynovodu podieľajú, ako sa rozhodnú," dodal.

Velvyslanec USA v Nemecku Richard Grenell sankcie označil za "proeurópske". "Pätnásť európskych krajín, Európska komisia i Európsky parlament vyjadrili svoje pochybnosti o tomto projekte," povedal o Nord Streem 2 pre nedeľník Bild am Sonntag.